

SŁOWNICTWO
DZUKÓW
Z POLSKI

na fiszkach Juozasa Vainy

Jowita Niewulis-Grablunas
Piotr Grablunas

SŁOWNICTWO
DZUKÓW
Z POLSKI

na fiszkach Juozasa Vainy

Tom I
A-APIE



Poznań 2025

Recenzja wydawnicza
dr hab. Norbert Ostrowski, prof. UJ

© Copyright by
Jowita Niewulis-Grablunas
Piotr Grablunas

© Copyright by
Wydawnictwo Rys

Wydanie I

Poznań 2025

ISBN 978-83-68668-20-9
DOI 10.48226/978-83-68668-20-9

Wydanie:



Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

BRANGIOS SKAICYTOJOS IR BRANGŪS SKAICYTOJAI,

Šitoj knyga yra skyrta visiems Jumiem, ty. visom dzūkėm, dzūkutėm, visiems dzūkam ir dzūkucam iš Pūncko-Sainų-Suvalkų krašto. Ale ne cik! Ba šitoj knyga (kol kas cik pyrmas tomas, o mislinam, kad bus daugiau) yra parašyta Juozo Vainos atmincai. Kiekviena ir kiekvienas iš jūs cikrausiai girdėjot apė Juozų Vainų. Nu, mažum ciejaunesni gali bŭc girdėjj cik jo vardų ir pavardj, ba gi Kultūros namuose Pūncki yra jo muziejus. Ale vyrasni tai cikrai jj atsimena, ba galėjo jisai bŭc jŭ mokytojas arba macyc jj an scenos kap grojo dŭdefi arba birbyni „Klŭmpės“ koncertų metu. Nor šitoj knyga parašyta yra lankišcai (norėjom, kad daugiau žmonių sužinotų apė Juozo Vainos palikimŭ ir mus, Lankijos dzūkus), tai ir tep svarbiausia šitos knygos dalis – Juozo Vainos an kortukių surašyci žodzai, katrŭ mažum jau ir vyrasni iš mŭs neatsimena arba nevartoja. Ca, šitoj vietoj, labai norėtum padėkoc Marytei Vainaitėi-Misiukonienei, katrj kažkadu radus šitas J. Vainos kortukes, pamisno apė mus – Jovitŭ ir Petrŭ ir jas mumiem adavė. Asam mes jai labai labai labai už tai dėkyngi.

Varcydami šitŭ knygy atkraiokit dėmesj in tai, kiek Vaina prie tų kortukių prisdzyrbo. Kiek valandų prie jŭ sėdėjo pišktydamas in rašomos mašinėfės mygtukus. O kiek ankscau da jis turėjo išlandzoc po stubas, po žmonis, kad turėtŭ kŭ an tos mašinėfės rašyc. Ir da pamislykit – garantuota, kad an tų kortukių yra sakiniai arba posakiai katruos galėjo pasakyc Jūs tėvai, močutės, dzieduliai arba net prodzieduliai, katriej pasakojo Vainai apė jŭ gyvenimŭ, pergyvenimus, anuos čėsus. Vainos darbas tai ne cik jo palikimas, ale ir sykiu JŪS visŭ palikimas.

Cikrai misnam, kad bus Jumi cakava pavarcyc šitoj knyga ir prismyc mažum tai, kŭ apmiršot arba sužinoc tai, apė kŭ nežinojot.

Jovita ir Petras

Spis treści

Przedmowa	9
Historia fiszek	12
Dzukowie z Polski	12
Dzuki – Dziuki	14
Fiszki	14
Fonetyka	17
Transkrypcja Vainy i MAF	17
Procesy fonetyczne zachodzące w języku Dzuków	20
Akcent i intonacje	22
Tłumaczenie na język polski i anotacje	23
Skróty	26
Bibliografia	27
Słownictwo Dzuków z Polski	31